

YLÄ-SAVON VETURIN VUOSI 2025

KEHITTÄMISYHDISTYS YLÄ-SAVON VETURI

LEADER

Ylä-Savon
Veturi

Euroopan unionin
osarahoittama

JOHDANTO

Leader-rahoitukselle oli Ylä-Savossa ennätysasuuri kysyntä, mikä tarkoitti myös hyvää strategian toteutumisen ja rahoituksen sidonnan kannalta. Käytössä oli kauden suurin myöntövaltuus, sillä edelliseltä vuodelta siirtyneen myöntövaltuuden kanssa Leader-tukea oli jaossa lähes 1,4 miljoonaa euroa.

Vuonna 2025 ELY-keskus teki tukipäätöksen 77 hankkeelle, joihin sidottiin reilu miljoona euroa julkista tukea. Veturin hallituksessa käsiteltiin 85 tukihakemusta: 45 yritystukihakemusta ja 40 yleishyödyllistä hankehakemusta. Hallituksen päätöksillä sidottiin julkista tukea 1,187 miljoonaa euroa 66 hankkeelle.

Uusia tuenhakijoita myönteisen tukipäätöksen saaneista oli 45. Leader-rahoitus on kohdistunut hyvin maaseutualueille, jonne kappalemääräisesti suurin osa hankkeista kohdistuu. Suurimmat eurot kohdistuvat kuitenkin kaupunkialueille.

Kokonaisuudessaan käsiteltyjen hankkeiden määrä on ollut CAP-kaudella yhteensä 160 hakemusta. Hakemusmäärä on kolminkertaistunut edelliseen ohjelmakauteen verrattuna. Ohjelmakaudelle 2023–2027 myönnetystä 2,1 miljoonan euron myöntövaltuudesta on sidottu 86 prosenttia eli reilu 1,8 miljoonaa euroa 125 hankkeelle.

Yritystukia on myönnetty 64 yritykselle, hanketukia 61 hakijalle. Loppumaksupäätöksen on saanut noin 60 hanketta eli noin puolet. Hankkeet ovat toteutuneet pääsääntöisesti täysimääräisesti.

CAP-kaudella puolet tuensaajista on ollut uusia hakijoita. Vaikka strategian toteutuminen otti suuren harppauksen, kokonaisuutena näyttää sille, ettei kaikkia strategian määrällisiä tavoitteita tulla saavuttamaan. Kysyntää esimerkiksi kansainvälisille toimenpiteille, yritysten yhteistyöhankkeille tai maatalouden kokeilutuelle ei juuri ole.

Tehdyt viestintätoimet, toimiva yhteistyöverkosto ja maakunnallinen yritysten kehittämishanke edistivät merkittävästi rahoituksen kysyntää ja tietoisuutta. Asiakasneuvontaa tehtiin 266 kertaa, joka on kolmannes edellisvuotta enemmän. Henkilöstövajeen ja -muutosten vuoksi hakemusten käsittelyssä oli ajoittain ruuhkaa. ELY-keskus oli suurena apuna koko vuoden ajan tukien henkilöstöä hankkeiden valmistelussa ja maksatuksissa.

Ylä-Savossa käynnistyi vihdoin suuria kehittämishankkeita sekä Älykäs kylä –hankkeita. Kysyntä investointihankkeille oli myös suurta ja huomionarvoista on niiden suuri euromääräinen koko aikaisempiin vuosiin. Alueen kunnat myönsivät yhdistyksille välirahoitusta, mikä oli hankkeiden toteutumisen kannalta merkityksellistä. Strategian poikkileikkaavien teemojen kumppanuus sekä ilmasto- ja ympäristövastuullisuus tulee näkyä kaikissa hankkeissa. Kumppanuutta toteuttavia hankkeita oli 46 ja ilmasto- ja ympäristövastuullisuutta 21.

Erityisen paljon oli kysyntää yleishyödyllisille tuille, mikä kertoo myös yhdistyskentän aktivoitumisesta Ylä-Savossa. Haastavasta yleisestä taloudellisesta kehityksestä huolimatta yläsavolaiset yritykset investoivat ja kehittävät toimintaansa muuta maakuntaa vilkkaammin. Henkilöstön työtilanteen ja hanketoimintaan perehtymisen vuoksi aktivointitilaisuuksia tehtiin vain vähän. Alueellisen maaseutuviestinnän koordinaattorin kanssa tehtiin viestinnässä hyvää ja tiivistä yhteistyötä.

Hallitustyöskentely oli johdonmukaista ja linjakasta. Hallitus teki rahoituslinjauksia useissa kokouksissa. Erityisesti yleishyödyllisten rakentamishankkeiden osalla hallitus kohtuullisti talkootyön määrää sekä otti kantaa kustannusten kohtuullisuuteen. Hallituksen itsearviointin tulokset noudattavat edellisvuotta tyytyväisyydessä ja osallistumisaktiivisuudessa.

Sanna Rönkkö aloitti maaliskuussa 2025 Ylä-Savon Veturin uutena hankeneuvojana. Sanna neuvoo yleishyödyllisten hankkeiden toteuttajia koko hankkeen ajan, suunnittelusta aina maksatukseen saakka.

Ylä-Savon Veturin hallituksen puheenjohtaja Jukka Mulari ja toiminnanjohtaja Minna Partanen.

YHDISTYS JA SEN RESURSSIT

Yhdistyksellä oli vuoden lopussa 175 jäsentä, joista maksaneita 142 eli 81 prosenttia. Jäsenmäärä on vähentynyt edellisvuodesta 8 prosenttia. Vuonna 2025 kahdeksan jäsentä erosi yhdistyksestä ja yksi liittyi jäseneksi. Jäsenille lähetettiin kaksi painettua Veturiedotetta postitse sekä kaksi sähköistä uutiskirjettä.

Hallituksessa on yhdeksän varsinaista jäsentä ja kullakin on henkilökohtainen varajäsen. Hallituksen kokoonpano noudattaa kolmikantaa. Hallitukseen tuli vuoden alusta neljä uutta varsinaista jäsentä ja viisi varajäsentä, jotka tulivat mandaatteihin paikallinen julkinen hallinto, maaseudun asukas ja yhteisö. Uudelle hallitukselle järjestettiin perehdytys ensimmäisen kokouksen yhteydessä.

Hallituksen varajäsenille annettiin mahdollisuus osallistua kaikkiin hallituksen kokouksiin etäyhteydellä. Tällä tavoitellaan laajempaa osallistumista ja Leader-tietoisuuden lisäämistä seudulla. Suurta varajäsenten osallistumisryntäystä ei tullut, mutta yksittäisiä osallistujia oli jokaisessa kokouksessa.

Hallituksen varsinaisten jäsenten keski-ikä on 54 vuotta. Hallitus on naisvaltainen, sillä vain viidennes on miehiä. Suurimmalla osalla jäsenistä on monialaista yrittäjäosaamista, vahvaa talousosaamista sekä kokemusta erilaisista vaikuttamistehtävistä.

Hallituksessa toimi yksi nuorisojäsen kevätkokoukseen asti, jonka jälkeen hän erosi hallituksesta paikkakunnalta poismuuton vuoksi. Hän jatkaa kuitenkin Nuorten vaikuttajaryhmässä. Kuntavaalien jälkeen hallituksesta jäi pois mandaattimuutoksen vuoksi kolme jäsentä. Heidän tilalleen valittiin syyskokouksessa uudet jäsenet, joiden kausi alkoi 2026.

Hallituksen jäsenten kokouksiin osallistumisaktiivisuus oli hyvä, 90 %, mikä noudattaa pitkän ajan keskiarvoa. Hallituksen itsearviointissa hallitustyöskentely sai korkean arvosanan, 3,3/4. Valtakunnallisen Leader-hallitusten itsearvioinnin mukaan Veturin hallitusjäsenet olivat kaikissa vastauksissaan tyytyväisempiä oman ryhmänsä hallituksen toimintaan kuin keskimäärin Leader-hallituslaiset 4,7/5. Veturin hallituksen toiminta sai arvosanaksi 5/5 kaikkien vastaajien keskiarvon ollessa 4,7/5. Yhdistyksen sääntömääräisiin kokouksiin osallistui keskimäärin 14 henkilöä.

Konkreettinen laatutyön toimenpide oli henkilöstön työnohjauksen pilotointi. Pilotointi kesti vuoden ja koski sekä yksilö- että ryhmätyönohjausta. Työnohjaus tuli erittäin hyvään saumaan henkilöstövaihdoksen vuoksi. Myös uudet työntekijät huomioiden palvelu oli erittäin hyvä työkalu oman työn hallintaan.

YLÄ-SAVON VETURIN HALLITUS 2025

	VARSINAINEN JÄSEN	VARAJÄSEN
KIURUVESI	JUKKA MULARI (pj), yhteisö	PAULIINA NUUTINEN, yhteisö
PIELAVESI	PIPPA POUSSU, asukas	KATI NISKANEN, asukas
IISALMI	KAISA KIISKINEN, asukas	SOINTU KARSTU, asukas
LAPINLAHTI	PAULI LYYTINEN, yhteisö	IRINA VAMMELVIRTA, yhteisö
KEITELE	MIKKO JAUHIAINEN, julkisyhteisö (31.5.2025 saakka)	SIRPA TYNI, julkisyhteisö (31.5.2025 saakka)
SONKAJÄRVI	HELI KAINULAINEN, asukas	RIITTA MUSTONEN, asukas
VIEREMÄ	TIINA HYVÖNEN, yhteisö	MATTI LUOSTARINEN, yhteisö
LAPINLAHTI, kiertävä	ANU SORJONEN, julkisyhteisö (31.5.2025 saakka)	MINNA RISSANEN, julkisyhteisö
SONKAJÄRVI, kiertävä	MERJA TUOVINEN, julkisyhteisö	PIRJO RÖNKKÖ, julkisyhteisö

HALLITUKSEMME

JÄSENIÄ 9 (+9) = 18 Henkilöä
KESKI-ikä 54 v
80 % Naisia, 20 % Miehiä
KOKOUKSIA 7 kpl
OSALLISTUMISAKTIIVISUUS 90 %
HALLITUKSEN ITSEARVIOINTI 3,3/4
(yleisarvosana)

JÄSENUMME

yhteensä 175
ORGANISAATIOITA 109
HENKILÖJÄSENIÄ 66
ALUMNEJA 13
SÄÄNTÖMÄÄRÄISET KOKOUKSET 2 KPL

STRATEGIAN TOTEUTTAMINEN

Koko ohjelmakaudella myöntövaltuutta on Veturille kohdistunut MMM:n päätöksillä 2,1 miljoonaa euroa. Hallituksen puollot huomioiden sidonta on lähes 1,9 miljoonaa euroa, 86 prosenttia. Vuoden 2025 myöntövaltuus oli 767 875 euroa. Strategian toteuma eteni erinomaisesti ja myöntövaltuus ylitettiin reilusti (155 %).

ELY-päätöksillä julkista tukea sidottiin reilu miljoona euroa 59 hankkeelle. Kaikkiaan päätöksiä oli 77, joista kaksi oli edellisen vuoden hankkeita. Tukipäätöksistä 40 oli yritystukipäätöksiä ja 37 hanketukipäätöksiä. Peruttujen ja hylättyjen päätösten määrä oli 18.

Veturin hallitus käsitteli 85 tukihakemusta, joista 45 yritystukia ja 40 hanketukia. Yhdeksän hallituskäsittelyssä ollut hakemusta siirtyi seuraavalle vuodelle tukipäätöskäsittelyyn. Näiden julkisen tuen osuus on n. 160 000 euroa. Vuodelta 2025 myöntövaltuutta siirtyi vuodelle 2026 noin 214 000 euroa.

LEADER-TOIMINTA LUKUINA

- 266 kpl rahoituskyselyjä
- + 30 % vuoteen -24
- 1,394 M € myöntövaltuus
- 1,187 M € sidottiin hallituksen päätöksillä
- 85 hakemusta hallituksessa
- 66 puolettiin rahoitusta
- 32 yritystukea
- 34 hanketukea
- 68 % uusia hakijoita
- 1,765 M € hankkeiden kokonaiskustannukset
- 6/7 kuntaan rahoitusta

HANKKEILLA TAVOITELLAAN

- 14 uutta palvelua
- 14 uutta työpaikkaa
- 13 kokoontumistiloihin kohdistuvaa parannusta ja kehittämistoimenpidettä
- 17 harrastustoimintaa kehittävää toimenpidettä
- 3 luonto- ja kulttuurimatkailua kehittävää toimenpidettä

Täyttä höyryä -strategiassa on kolme painopistettä. Kumulatiivista toteumaa tarkasteltaessa Painopiste 1 Luovat ja toimivat yhteisöt on toteutunut tavoitteen mukaisesti. Painopiste 2 Menestyvä ja uudistuva yrittäjyys on toteutunut 87 prosenttia ja Osaavat ja osallistuvat nuoret 67 prosenttia.

Poikkileikkaavat teemat ovat kumppanuus sekä ilmasto- ja ympäristövastuullisuus. Veturin poikkileikkaaviin teemoihin ei sidota valtuutta, vaan jokaisen rahoitettavan hankkeen on toteutettava jompaakumpaa poikkileikkaavaa teemaa.

Painopiste 1 on Luovat ja toimivat yhteisöt, johon kohdistuvat pääosin yleishyödylliset kehittämishankkeet lukuun ottamatta nuorisohankkeita, joille on oma painopisteensä. Painopisteeseen kohdistetaan puolet myöntövaltuudesta.

Vuoden 2025 myöntövaltuuden osalta toteuma oli 185 prosenttia ja kumulatiivinen toteuma 100 prosenttia.

ELY-päätöksiä kohdistui painopisteeseen 30, joista 25 hyväksytyjä. Rahoitusta näihin sitoutui 597 110 euroa. Hankkeiden kokonaiskustannukset ovat 785 090 euroa ja talkootyötä sisältyi hankkeisiin 12 000 euroa. Kumppanuutta toteutti 16 hanketta ja yhdeksän ilmasto- ja ympäristökestävyyttä. Uusia tuenhakijoita oli 17. Hankkeet toteuttavat kuutta eri toimenpidettä.

Hankkeilla edistetään asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä sekä lisätään viihtyisyyttä.

Uusilla harrastusmahdollisuuksilla edistetään lasten ja nuorten liikumista.

Kuva: lisalmen Uimarit ry

STRATEGIAN TOTEUTTAMINEN

Painopisteestä 1 rahoitetaan muun muassa luontokohteisiin, palveluihin, kokoontumistiloihin, kulttuuriin ja harrastustoimintaan liittyviä hankkeita. Painopisteestä rahoitettiin useita suuria kehittämis- ja investointihankkeita, joiden toteuttajina ovat pääosin isot hanketoteuttajat kuten ProAgria Itä-Suomi ja kunnat.

ProAgria Itä-Suomi sai rahoituksen EU:n nimisuojan saaneen yläsavolaisen muurinpohjaletun tiedonvälityshankkeeseen sekä Pielaveden kunta Porukalla älykäs kylä -hankkeeseen.

Uusi kehittämishankkeen toteuttaja saatiin Iisalmen seudun kuvataideseuran ja Lasten kulttuurikeskus Lastun älykäs kylä - hankkeesta. Hankkeessa luodaan toimintamalli Iisalmen Koivukujan yhteisötaidemallin toteuttamiseen sekä laaditaan kulttuurikasvatussuunnitelmat kuntiin.

Pielaveden Ampumaseura ja Iisalmen kaupunki toteuttavat suuret investointihankkeet, joilla parannetaan seudun harrastusmahdollisuuksia.

Kuva: Pro Agria Itä-Suomi MKN

Hankkeiden tuloksia ja vaikutuksia

- Asukkaiden **yhteisöllisyys, aktiivisuus ja hyvinvointi** ovat lisääntyneet.
- Kylien ja yhdistysten **toiminta** on monipuolistunut.
- Kokoontumistilojen **energiatehokkuus, käyttömukavuus ja palvelutaso** ovat parantuneet.
- Harrastamisen **mahdollisuudet ja tasa-arvo** ovat lisääntyneet.

Talkootyö on tärkeä osa yhteisöjen toteuttamia Leader-hankkeita.

Talkoot antavat mahdollisuuden mielekkääseen yhdessä tekemiseen, sekä lisäävät osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

Vapaaehtoistyöhön osallistuminen on tutkimusten mukaan yhteydessä osallistujan onnellisuuteen.

Pienhankkeita rahoitettiin ilmalämpöpumppujen, sydäniskureiden sekä harrastusvälineiden hankintaan. Lisäksi rahoitettiin yksi pienhanke kehittämiseen. Investointihankkeilla parannettiin kokoontumistilojen energiatehokkuutta, käyttömukavuutta ja palvelutasoa. Merkittävä tuki myönnettiin neljän kunnan yhteiselle ensilumenvarastointialueelle. Hankkeen idea lähti kuntien eri yhdistysten aloitteesta, johon kuntien valtuustot ja hallitukset sitoutuivat taloudellisesti.

Pienhankkeiden teema oli harrastaminen, joka ymmärrettiin laajasti käsittäen muun muassa äänentoisto- ja av-laitteita sekä liikunta- ja harrastevälineitä erilaisiin kokoontumistiloihin tai kyläkoulun pihaan. Hankinnat monipuolistivat kylien ja yhdistysten toimintaa sekä lisäsivät harrastamisen mahdollisuuksia ja tasa-arvoa.

Pienhankkeita käsiteltiin hallituksessa yhteensä 20, joista harrastamisen teemaan 12. Lisäksi oli kahdeksan pienhanketta muun muassa defibrillaattorin ja aggregaattien hankintaan sekä yksi opintomatka. Teemahaun pienhankkeita käsiteltiin Veturin hallituksessa kaksi kertaa. Kaikkiaan pienhankkeisiin sidottiin julkista tukea yhteensä n. 45 000 euroa.

Rahoitetuilla yleishyödyllisillä hankkeilla lisätään luonto- ja virkistyskohteita tai parannetaan niiden varustelua sekä parannetaan kokoontumistilojen energiatehokkuutta ja/tai käyttömukavuutta sekä elinkaarta. Hankkeilla lisätään asukkaiden yhteisöllisyyttä, aktiivisuutta ja hyvinvointia sekä tuetaan ylisukupolvista yhteistyötä.

STRATEGIAN TOTEUTTAMINEN

Painopiste 2 on Menestyvä ja uudistuva yrittäjyys, johon sidotaan 30 prosenttia vuosikehyksestä. Painopisteestä rahoitetaan suorat yritystuet sekä elinkeinojen kehittämishankkeet. Painopiste toteutui suunnitellusti suhteessa vuoden myöntövaltuuteen, vaikka yritystukihakemuksissa keskimääräinen tuen määrä on pieni. Kumulatiivinen toteuma on 87 prosenttia.

Tavoitteeseen arvioidaan päästävän, koska yläsavolaisten yritysten tukien kysyntä on alkuvuodesta 2026 ollut vilkasta ja investointien suuruusluokka on kasvussa. Yläsavolaisten yritysten investoinnit ovat olleet keskimäärin suurempia kuin muissa Pohjois-Savon Leader-ryhmissä. Merkittävä osa investoinneista kohdistuu teollisuuteen.

Rahoitetut hankkeet edustavat seitsemää eri yritystukien toimenpidettä. Noin puolet hakemuksista kohdistuu kertakorvaustukiin, joilla kehitetään olemassa olevaa liiketoimintaa, valmistellaan tukihakemuksia eri EU-rahoituksiin, käynnistetään uutta yritystoimintaa tai tehdään maatalousalan kokeiluja.

ELY-keskuksen päätöksillä Leader-rahoitusta kohdistettiin 29 hankkeelle yhteensä 233 660 euroa. Näistä 13 toteuttaa ilmasto- ja ympäristövastuullisuutta ja 16 kumppanuutta. Uusia tuenhakijoita oli 21. Rahoitetut hankkeet toteuttavat kolmea eri toimenpidettä.

Kuvat: Kirman koirametsä

Yrityshankkeilla lisätään alueelle uusia palveluja sekä luonto- ja kulttuurimatkailutuotteita. Kehittämistuilla edistetään yritysten näkyvyyttä ja saavutettavuutta muun muassa kansainvälisille matkailijoille.

Hankkeilla tavoitellaan 14 uutta työpaikkaa, joista 5 naistyöpaikkaa. Uusia palveluja syntyy alueelle niin ikään 14. Päätyneet yrityshankkeet ovat raportoineet seurantatiedoissa 11,5 uudesta työpaikasta.

Merkittävä muutos edelliskauteen on aloittavien yritysten vähäinen määrä tuenhakijoissa sekä olematon kiinnostus yritysryhmä- ja elinkeinojen kehittämishankkeisiin. Alueella toimivilla kehittämishankkeilla lienee vaikutusta siihen, ettei valmistelussa ole päällekkäisiä hankkeita ja toisaalta Ylä-Savon hankevalmistelun resurssit huomioiden ei ole mahdollista valmistella useita hankkeita samaan aikaan.

Vuoden 2026 tavoitteena on aktivoida kuntia yritysryhmähankkeiden ja elinkeinojen kehittämishankkeiden valmisteluun.

STRATEGIAN TOTEUTTAMINEN

Painopiste 3 Osaavat ja osallistuvat nuoret kohdistetaan 20 prosenttia myöntövaltuudesta. Vuositasolla painopisteen toteuma oli 163 prosenttia, mutta kumulatiivinen toteuma on 67 prosenttia. Tavoitetta saavutettiin hyvin Ylä-Savon Veturin oman Nuoriso Leader-kehittämishankkeen rahoittamisella sekä muutaman muun toteuttajan investointihankkeella. Veturin Nuoriso Leaderhankkeella edistetään nuorten osallisuutta ja demokratiataitoja sekä tuetaan muun muassa kuntien, yhdistysten ja nuorten vuoropuhelun kehittymistä.

Painopiste 3 Osaavat ja osallistuvat nuoret kohdistetaan 20 prosenttia myöntövaltuudesta. Vuositasolla painopisteen toteuma oli 163 prosenttia, mutta kumulatiivinen toteuma on 67 prosenttia. Tavoitetta saavutettiin hyvin Ylä-Savon Veturin oman Nuoriso Leader-kehittämishankkeen rahoittamisella sekä muutaman muun toteuttajan investointihankkeella. Veturin Nuoriso Leaderhankkeella edistetään nuorten osallisuutta ja demokratiataitoja sekä tuetaan muun muassa kuntien, yhdistysten ja nuorten vuoropuhelun kehittymistä.

Suurin investointituki, lähes 57 000 €, myönnettiin Ylä-Savon Moottorikerho ry:lle huoltorakennushankkeeseen. ELY-keskuksen päätöksiä kohdistui painopisteeseen viisi ja Leader-rahoitusta 246 311 euroa. Uusia tuenhakijoita oli kolme.

Nuorisopainopisteeseen on varattu vähiten rahoitusta, sillä hanketoteuttajat ovat pääosin pieniä harrastustoimintaa toteuttavia yhdistyksiä. Nuorisopainopisteeseen on valmistelussa kaksi isompaa kehittämishanketta vuodelle 2026, joten painopisteen toteuma saavutettaneen suunnitellusti.

VISIO 2030

Strategiaan on määritelty tavoitteita painopisteittäin sekä koko strategialle yhteisesti. Vuositasolla seurataan painopisteittäistä toteumaa ja raportoidaan vuosi- ja kumulatiivinen toteuma maa- ja metsätalousministeriölle. Kunnille toteumaa raportoidaan vuosittain.

YheS-hankkeen järjestämässä Nuoriso Foorumissa 4.12.2025 Vieremällä oli teemana yhdenvertaisuus ja tasa-arvo. Foorumi järjestettiin yhteistyössä Vieremän nuorisovaltuuston kanssa.

NUORISO LEADER -TOIMINTA

Kehittämisyhdistys Ylä-Savon Veturi ry jatkaa nuorten demokratiakasvatusta Ylä-Savossa uudella Nuoriso-Leader-hankkeella.

Yhdessä Ylä-Savossa eli YheS -hankkeen tavoitteena on kehittää nuorten vuorovaikutustaitoja ja osallisuutta sekä lisätä heidän vaikuttamismahdollisuuksiaan ja vastuullisuuttaan Ylä-Savossa. Hankkeen vaikuttavuudella pyritään edistämään nuorten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä, yhteistä toimintaa, tiedon jakamista ja tavoitteiden saavuttamista yhdessä.

Hankkeessa jatketaan ja kehitetään edellisen hankkeen aikana aloitettua Nuoriso-Leader rahoitusmallia ja nuorten vaikuttamistoimintaa. Nuoria kannustetaan ja tuetaan vaikuttamaan Ylä-Savon alueen asioihin.

Kohderyhmänä ovat 13–25-vuotiaat, erityisesti toisen asteen opiskelijat. Toteutusalueena on Ylä-Savo ja toimintaa voidaan laajentaa myös Ylä-Savon ulkopuolelle, esimerkiksi verkostoitumis- ja tutustumismatkojen muodossa sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

YheS-hankkeessa kehitetään:

- Vaikuttajaryhmän toimintaa
- Nuoriso Foorumien järjestämistä
- Nuorten vaikuttamis- ja osallistumistaitoja
- Yhteistyötä Pohjois-Savon Nuoriso-Leaderin kanssa

Toivomme kuntien nuorisotoimijoiden aktiivista osallistumista hankkeessa järjestettäviin tapahtumiin, nuorten innostamiseen, tiedottamiseen sekä yhteiseen ideointiin alueemme nuorten toiveita kuunnellen.

Hankkeessa luodaan nuorille monipuolisia mahdollisuuksia vaikuttaa ja osallistua yhteisönsä päätöksentekoon, kehitetään nuorten viestintä- ja johtamistaitoja sekä vahvistetaan yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa.

NUORISO LEADER - RAHOITUSPÄÄTÖKSET

Kokouksia
6

Hakemuksia
17

Rahoitusta
6 664€

- Nuorten kaveriporukka halusi järjestää opiskelijoille maksuttoman elokuvatapahtuman Absolute Cinema-tapahtuman YSAO:n auditoriossa, Porukan tavoitteena oli parantaa nuorten viihtyvyyttä koululla ja parantaa yhteishenkeä sekä ryhmäytymistä eri alojen opiskelijoiden kesken. Nuoriso Leader tukea myönnettiin 245 € elokuvalisenssiin.
- Pielaveden 3D-yrittäjäryhmä hankkii 3D-tulostimen 4H-yrittäjien yhteiskäyttöön. 3D-tulostin avaa uusia mahdollisuuksia tuotekehitykselle ja laajentaa yrittäjien osaamista. Yhteiskäyttö mahdollistaa kustannustehokkuuden ja monipuolisen hyödyntämisen eri yritysideoissa. Tukea myönnettiin 500 € 3D-tulostimen ja filamenttien hankintaan.
- Vieremäläinen Punainenlanka -yritys investoi toimintaansa hankkimalla ompelukoneen, joka parantaa tuotannon laatua ja nopeutta. Yritys valmistaa tuotteita kierrätetyistä materiaaleista, jotka vaativat enemmän tikkejä ja voimaa. Tukea myönnettiin 382 € ompelukoneen ja koneen muihin osiin.
- Varpasen kylän nuoret treenaavat aktiivisesti kylän omalla kuntosalilla, jossa kokoontuu joukko eri lajien harrastajia. Nuorten aloitteesta kylän yhteiskäytössä olevalle kuntosalille hankitaan hyppyboxi, joka palvelee kaikkia kyläläisiä. Nuoriso-Leader tukea myönnettiin 215 € hyppyboxiin.

***Nuoriso-Leader-raham avulla
nuorilla on mahdollisuus
vaikuttaa oman alueensa
viihtyvyyteen ja elävöittämiseen.***

KEHITTÄMISYHDISTYS YLÄ-SAVON VETURI ALUEEN KEHITTÄJÄNÄ

Ylä-Savon Veturin vahvat vuoden 2024 viestintäponnistukset, jalkautuminen ja verkostot sekä verkostotyö konkretisoituivat merkittävänä kyselyjen lisäyksenä etenkin yhdistyssektorilla.

Somekanavista käytössä olivat Facebook ja Instagram, joissa seuraajia oli 1654 ja kasvua 7 prosenttia. Kotisivuilla istuntoja oli lähes 10 000, jossa kasvua edellisvuoteen 11 prosenttia.

Vuoden aikana osallistuttiin pääasiassa yhteistyötahojen ja sidosryhmien tilaisuuksiin esittelemään tukimahdollisuuksia. Vuoden aikana osallistuttiin viiteen tukimahdollisuuksia esittelevään tilaisuuteen, joista pääosa yritystukien esittelyä. Lisäksi osallistuttiin kahteen Kestävät kylät-hankkeen työpajaan, joissa samalla uusi hankeneuvoja esittäytyi toimijoille. Toiminnanjohtaja osallistui kahteen 4H-liiton Ideasta hankkeeksi-tilaisuuteen kommentoimalla ja sparraamalla osallistujien hankeideoita Leader-rahoituksen näkökulmasta.

Yritysneuvojille järjestettiin kaksi tilaisuutta. Maaseutuviestinnän koordinaattorin kanssa tavattiin säännöllisesti Teamsilla. Huhtikuussa julkaistiin edellisen kauden hankkeista ja yritystuista vaikuttavuusjulkaisu, jota oli työstämässä viestintäasiantuntija. Julkaisuun koottiin vaikuttavia hanke- ja yritystukiesimerkkejä, joita pystyimme hyödyntämään omissa viestintäkanavissamme. Veturi osallistui muun muassa yritystukikampanjaan julkaisemalla yritystukitarinoita somekanavissaan ja kotisivuilla. Osa tarinoista jaettiin myös valtakunnalliselle maaseutu.fi-sivustolle.

Toimimme useissa vakiintuneissa yhteistyöryhmissä. Vierailimme vuosittain mm. kylä- ja yhdistysparlamenteissa jne. Toimimme myös seutukehittämisen verkostoissa. Roolimme on edustaa pieniä toimijoita ja tuoda esiin maaseudun pienten toimijoiden ääni ja merkitys seutukehittämisessä.

Yhessä-verkoston kumppanuuspöytä 26.5.2025. Kuva: YSAO.

Toiminnanjohtaja oli Savon Leader-ryhmien edustajana valtakunnallisessa Leader-jaostossa. Leader-jaosto on Suomen Kylät ry:n alainen itsenäinen jaosto, joka valvoo ja ajaa Leader-ryhmien etua erilaisissa verkostoissa sekä antaa lausuntoja ryhmien puolesta mm. laki- ja asetusvalmistelussa sekä täytäntöönpanossa. Jaosto tekee yhteistyötä muiden työryhmien kanssa kotimaassa ja kansainvälisesti.

Myös säännölliset tapaamiset Ruokaviraston ja Ministeriön kanssa ovat osa jaoston työskentelyä. Se valmistelee asiat Leader-jaoston aamukahveille sekä Leader-parlamenttiin, joka kokoontuu kahdesti vuodessa Leader-päivien yhteydessä. Verkostossa työskentely on antanut arvokasta tietoa Suomen Leader-toiminnasta, lisännyt vuorovaikutusta CAP-suunnitelman toteuttajien kesken sekä antanut mahdollisuuden olla niin oman alueensa kuin Leader-ryhmien eduntekijä.

Leader-rahoitukselle on paljon kysyntää, sillä erityisesti yleishyödyllisten tukien kysyntä kasvoi peräti 60 prosenttia edellisvuodesta. Leader-toiminnan kohderyhmää löytyy Ylä-Savosta hyvin. Autamme asiakkaita ohjaamalla heitä hakemaan rahoitusta ja avustuksia myös muista rahoituslähteistä, mikäli Leader-rahoitus ei sovellu ideaan. Käymme vuoropuhelua muun muassa Olvi-Säätiön asiamiehen kanssa. Ennen kaikkea ohjaamme asiakkaitamme oikealle asiakaspolulle eli oikean asiantuntijan luo. ELY-keskuksen kanssa teemme tiivistä yhteistyötä ja autamme mm. ELY-hakijoita hakemusten valmistelussa aina pyydettyä.

Ylä-Savon Veturi on laatinut pienhankkeille teemavuodet strategian toteuttamiseksi ja uusien toimijoiden saamiseksi mukaan toimintaan. Edellisen kauden teemahankkeet osoittivat tarpeen pienille hankkeille ja niistä saatiin hyviä kokemuksia yhdistysten kanssa. Pienet hankkeet tavoittavat uusia toimijoita Leader-rahoituksen pariin, ja samalla kasvaa yhdistysten osaaminen rahoituksen hakemiseen sekä tietoisuus EU-rahoitusmahdollisuuksista. Pienhankkeet ovat varsin työllistävä tukimuoto, joten niiden teemoittaminen ja hakemusten käsittelyn kohdentaminen yhteen kokoukseen on hyvä ratkaisu. Teeman ohi tulevia pienhankehakemuksia käsitellään ympäri vuoden.

Ylä-Savo on alueena tiivis ja kehittämisen verkostot ovat hyvin pienet ja tiiviit. Yhteistyö on avointa, tiivistä ja matalan kynnyksen yhteydenpitoa viikoittain. Yritysneuvojien kanssa käydään hyvin etukäteen läpi asiakkaiden hankkeita, sparrataan niitä sekä ohjeistetaan hakemusvalmistelussa. Yritysneuvojilta saadaan hyvin valmisteltuja hakemuksia.

VUODEN 2025 LEADER-TUNNUSTUKSET

Vuoden 2025 Leader-tunnustusten saajat palkittiin hallituksen kokouksessa joulukuussa. Vasemmalta Vuoden Leader-hankkeen edustajia Sonkakosken Nuorisoseura ry:stä, Vuoden Leader-Henkilö Ari Kärkkäinen ja Vuoden Leader-Yritys Kiuruveden Mehustamo Oy.

Vuoden Leader-Henkilö
Ari Kärkkäinen, Kiuruveden Yrittäjät ry

Yrittäjä ja Kiuruveden Yrittäjät ry:n puheenjohtaja Ari Kärkkäinen on osoittanut poikkeuksellista aktiivisuutta edistämällä Leader-rahoituksen tietoisuutta ja mahdollisuuksia Kiuruvedellä. Arin innostava, kannustava ja aktiivinen osallistuminen edesauttaa yrittäjien kynnystä selvittää ja hyödyntää EU-rahoituksen mahdollisuuksia. Hän kannustaa ja ideoi uutta sekä haastaa maaseudun toimijoita uuteen ajatteluun.

Vuoden Leader-Yritys
Kiuruveden Mehustamo Oy

Yrittäjät Aappo Lind ja Laura Kauranen kehittävät rohkeasti ja tavoitteellisesti mehustamon toimintaa. Suuri alkuinvestointi nykyaikaiseen laitteistoon mahdollistaa tehokkaan työn lyhyen sesongin ajan. Yritys on saanut kiitosta hyvistä tuotteista ja ripeästä palvelusta. Mehustamon toiminta on ainutlaatuista Ylä-Savossa ja kertoo uskosta maaseutuyrittäjyyteen. Yritys kannustaa myös kotipuutarhureita omien tuotteidensa jalostamiseen.

Vuoden Leader-hanke
Sonkakosken Nuorisoseura ry

Yhdistys on pitkäjänteisesti kehittänyt kylätalo Koskelaa. Koskelan käyttäjämäärä ja käyttöaste on poikkeuksellisen laajaa kattaen useita eri tahoja. Seura on toteuttanut vuosina 2024 - 2025 kaksi investointihanketta. Sonkakosken huvilava tarjoaa kesäisin perinteistä lavatanssihurmasta ja Koskela toimii nykyaikaisena toiminta- ja huoltovarmuuskeskuksena.

Kehittämisyhdistys Ylä-Savon Veturin vuoden 2024 Leader-teko tunnustus jaettiin Maaseutugaalassa Rautavaaran Metsäkartanolla. Huomionosoituksen vastaanottivat Karsanlahden kyläyhdistyksen hallituksen pj. Tuomas Hyvönen (kuvassa oik.), sekä hallituksen jäsenet Merja Ahonen (2. oik.), Arto Ryhänen (keskellä) ja Petri Vepsäläinen (3. vas.). Ylä-Savon Veturilta palkinnon ojensivat hallituksen pj. Jukka Mulari (1. vas.) ja toiminnanjohtaja Minna Partanen.

MAASEUTUGAALA RAUTAVAARALLA

Maaseutu on monen mielenmaisema

Maaseutu on paratiisi, totesi avaruustieteen emeritusprofessori Esko Valtaoja 25. helmikuuta Rautavaaran Metsäkartanossa järjestetyssä Pohjois-Savon MaaseutuGaalassa. Toteamuksensa Valtaoja perusteli sillä, että jos kysytään ihmisiltä heidän mielenmaisemaansa, liittyy useimmilla siihen luonto tai vesi eri vuodenaikoina. Harvan mielenmaisemaa lienevät korkeat kerrostalot kaupungin keskustoissa tai ylipäätään asfalttmaisema.

Valtaoja viittasi esityksessään maaseudun merkityksestä uusien keksintöjen ja murrosten käynnistäjänä. Maaseutu antaa luontaiselle luovuudelle hyvän pohjan. Tähän viittasi puheessaan myös Juha Vidgren, joka pitää tylsyyttä toimeliaisuuden alkuvoimana.

Samaisessa MaaseutuGaalassa puhui maakuntajohtaja Tytti Määttä. Hän ravisteli kuulijoita ajatuksella, onko pakko hakea kasvua asukasmäärissä. Riittäisikö keskittyminen olemassa olevaan väestöön ja sen palvelujen järjestämiseen.

Nykyajan kehityksen moottoreita palkittiin gaalassa Pohjois-Savon Leader-ryhmien toimesta Vuoden Leader-Teko tunnustuksilla. Palkinnonsaajina olivat kyläyhdistykset ja yrittäjät, joita yhdistää sisulla ja sydämellä tehtävä maaseudun kehittäminen.

HANKE-ESIMERKKEJÄ

2–4 vuotta aiemmin rahoitettu hanke tai yritys, jonka vaikutukset ovat edelleen nähtävissä:
K&K Ympäristökunnostukset Oy. Hanke toteutettu vuosina 2023–2024.

Tietotyö mahdollisti yrityksen perustamisen maaseudulle ja loi uusia työpaikkoja

K&K Ympäristökunnostukset Oy on vuonna 2023 perustettu asiantuntijayritys Pielavedellä. Yrityksen perustajina toimivat kaksi insinööriä, Kuisma Martiskainen ja Krista Lammenkoski. Yritys toimii ympäristökunnostuksiin liittyvien hankkeiden suunnittelijana ja toteuttajana. Yritys on erikoistunut vesistökuunnostuksiin. Leader-investointituki myönnettiin dronen ja tietokoneen hankintaan sekä aineettomana investointina 3D-suunnitteluohjelmaan.

”Tuki helpotti alkuinvestoinnissa, kun yritystä perustettiin ja piti kalustoa hankkia. Tuen avulla yrityksen perustamista oli hiukan turvallisempi kokeilla”, arvioi yrittäjä Krista Lammenkoski tuen merkitystä.

Yrityksen toiminta on käynnistynyt erinomaisesti ja liikevaihto kasvanut niin hyvin, että yrittäjien lisäksi on palkattu töihin ympäristöhoitaja. Toiminnan käynnistyttyä yritys on hankkinut tulorahoituksella tehokkaamman tietokoneen ja paljon erilaisia maastotyötarvikkeita.

Lammenkoski kertoo, että palveluille on niin paljon kysyntää, ettei kaikkia tarjottuja töitä voida ottaa vastaan. Yritys tuottaa asiantuntijapalvelua useissa EU-osarahoitteisissa hankkeissa, mm. turvetuotantoalueiden ennallistamisissa. Suomen lyhyen maastokauden vuoksi esimerkiksi loppukesä ja syksy ovat hyvin kiireistä aikaa, jolloin täytyy tarkkaan miettiä työkohteiden määrä. Esimerkiksi tietokoneella tehtäviä suunnittelutöitä pystyisi tekemään jo talvikuukausina. Yrittäjät lähettävätkin terveisiä maa- ja metsätalousministeriöön, että jos hankkeita olisi hieman tasaisemmin, niin tekijät vesistöjen kunnostuksiin riittäisivät paremmin.

Yrityksen toteuttamia projekteja esitellään sen kotisivuilla www.ymparistokunnostukset.fi/projektit/.

Yrityksen toiminta toteuttaa erinomaisesti CAP-suunnitelman ja maakunnallisen maaseutuohjelman tavoitteita ympäristö- ja ilmastotavoitteiden osalta sekä Täyttä höyry-strategian painopistettä Menestyvä ja uudistuva yrittäjäyys lisäämällä tietotyötä ja naisyrittäjyyttä.

Krista Lammenkoski
Ympäristötekniikan insinööri (AMK), yrittäjä

Kuisma Martiskainen
Energia- ja ympäristötekniikan insinööri (AMK), yrittäjä
Kuvat: K&K Ympäristökunnostukset Oy

HANKE-ESIMERKKEJÄ

Innovatiivinen yritys: Pesolan Pihviliha Oy, Iisalmi.

Uusi elämyspalvelu nostaa lähiruoan esille ja luo makuelämyksiä ruoan ystäville

Iisalmen Runnilla sijaitseva Pesolan tila on jo pitkään keskittynyt puhtaasti, kotona kasvatetun kotimaisen pihvilihan tuotantoon. Yritys on eriyttänyt naudanlihan jalostamisen Pesolan Pihviliha Oy:n alle. Pesolan Pihviliha Oy osti jokunen vuosi sitten Runnin entisen emäntäkoulun navetan, johon yrittäjä ryhtyi kunnostuksen jälkeen testaamaan ruokaelämyspalvelua.

Valmistelutuella matkailualan asiantuntija valmisteli ruokaelämyspalveluun perustuvan liiketoimintasuunnitelman, jota ryhdyttiin käytännössä testaamaan 2025. Samaan aikaan valmistelussa oli investointihakemus, joka sisälsi tilojen kunnostamista ja sisustamista sekä kaluston ja välineistön hankkimista.

Ruokaelämyspalvelun keskiössä on tilan oma liha sekä lähiruoka ylipäättään. Jokainen tilaisuus suunnitellaan yhdessä ammattikokin johdolla ja jokaisessa tilaisuudessa menu vaihtuu. Yrittäjä hankkii työntekijät, laatii tilaisuuden oheishjelman ja markkinoi tilaisuuksia omilla some-kanavillaan. Tilaan mahtuu kerrallaan 150 ruokailijaa ja lähes aina tilaisuudet ovat loppuunmyytyjä. Joulun alla Lihakinkerit oli suosittu kohtaamispaikka pikkujouluporukoille. Yleisön toiveesta tiloissa järjestettiin myös suuren suosion saaneet joulumyyjäiset.

Pesolan Pihvilihan toiminta kaikinensa on ainutlaatuista Ylä-Savossa ja yrittäjän mukaan valtakunnallista kiinnostusta konseptille on myös ilmennyt. Ylä-Savon Veturin hallitus arvioi hankkeen ansaitsevan harvinaisen Villi kortti-lisäpisteen ja perusteli päätöstään sillä, että hankkeella tuotetaan seudullista uutuusarvoa ja se sisältää poikkeuksellista rohkeutta yrittäjältä. Hanke toteuttaa Täyttä höyryä -strategiaa luomalla uusia matkailutuotteita sekä edistämällä alueen elinvoimaa ja pitovoimaa. Hallitus arvostaa yrittäjän pyrkimystä tukea toiminnassaan muitakin lähiruoan ja -palvelujen tuottajia.

Yrittäjän persoonaan sekä savonkieleen perustuva markkinointi vetoaa aitoudellaan. Laadukas lähiruoka aidossa maalaismaisemassa historiallisessa Runnin kylän miljöössä on selkeästi houkutteleva tuote, joka on löytänyt oman asiakaskuntansa. Toiminta tukee myös kylällä sijaitsevan Spa Hotel Runnin toimintaa, ja yhteistyötä on tulevaisuudessa tarkoitus kehittää edelleen esimerkiksi yhteisillä tapahtumilla.

**Lisää yrityksestä ja juhlatilasta voi lukea
<https://pesolanpihviliha.fi/juhlanavetta/>**

HANKE-ESIMERKKEJÄ

**Paikallisten yhteisöjen toimintaa ja viihtyvyyttä edistävä hanke:
Lions Club Varpaisjärvi ry, Lapinlahti. Varpaisjärven kuntoportaat.**

Kuntoportailta lisätään lähiliikuntamahdollisuuksia, monipuolistetaan harjoittelua sekä tuetaan asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä

Lions Club Varpaisjärvi ry toteutti Varpaisjärven kylälle kuntoportaat osaksi olemassa olevaa liikuntareittiä. Lähimmät portaavat sijaitsivat ennen huonojen liikenneyhteyksien päässä Lapinlahden keskustassa n. 30 kilometrin päässä sekä Tahkovuorella Nilsiässä n. 50 kilometrin päässä. Kuntoporrashanke oli Leader-ryhmän hallituksen käsittelyssä jo syksyllä 2023, jolloin hankkeen hakijana oli kunta. Hallituksen mielestä kuntoportaiden rakentamista voidaan pitää nykyisin kuntien toimintana, ja se teki tuolloin kielteisen päätöksen.

Asukastoiveiden pohjalta LC Varpaisjärvi ry toteutti hankkeen 2025. Osaava ja innostunut talkooporukka rakensi ammattilaisen avulla rappuset kesä-heinäkuussa, ja portaavat olivat valmiit 11.7.2025. Valojen asennus lokakuussa kruunasi ilmeen ja takaa turvallisen käytön myös pimeällä.

Hakijan edustaja Jarkko Pasanen kertoo, että talkoisiin osallistuneiden määrä yllätti heidät ja lopulta rappuset pystytettiin muutamassa viikossa. Oman seuran lisäksi talkoolaisia löytyi muista vapaaehtoisista. Käyttäjiltä ja kuntalaisilta on tullut kiitosta siitä, miten kauniisti noin 90 metriä pitkät kuntoportaavat sijoittuvat yläsavolaiseen harjumaisemaan.

Kuntoporrashanke edistää Täyttä höyryä-strategian painopisteen Luovat ja toimivat yhteisöt tavoitteita.

Kuntoportaavat lisäävät lähiluonnossa liikumista, liikunnallista toimintaa ja harrastuspaikkoja kaiken ikäisille, tukevat vapaa-ajan harrastamista sekä yhdistysten harrastustoimintaa.

Hankkeella edistetään kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä sekä lisätään yhteisöllisyyttä.

Hankkeen toteutumista on dokumentoitu yhdistyksen Facebookissa. LC Varpaisjärvi ry tekee yhteistyötä Lapinlahden kunnan kanssa kuntoportaiden lähialueen kehittämisessä. Lapinlahden kunta asensi portaisiin laskurin kävijämäärien seurantaan. Kunta on siirtänyt kuntoportaiden viereen kuntoiluvälineitä ja kunnalla on tarkoitus myös parantaa alueen valaistusta. Yhdistys on sitoutunut kuvaamaan portaiden käyttäjille videon, jossa opastetaan lämmittelyssä ja erilaisista harjoitteista. Videon voi katsoa matkapuhelimella portaiden luokse QR-koodin avulla tai sosiaalisessa mediassa jaetun linkin avulla.

Kävijäraportti viikoilta 33–52 osoittaa portaita käytettäneen jo reilut 4800 kertaa. Kunnan liikuntasihteerin Hanna Pohjola näkee porrashankkeella olevan myönteisiä vaikutuksia kuntalaisten liikkumiseen. "Portaavat palvelevat ja edistävät kuntalaisten hyvinvointia, liikkumista luonnossa ja tuovat mielen virkeyttä. Hanke on täydentänyt Varpaisjärven urheilukentän olosuhteita ja oheisharjoittelua. Kuntoportaita käyttää niin lapset kuin ikiliikkujatkin. Portaavat sijaitsevat keskeisellä paikalla, jonne on helppo tulla ja joka yhdistyy harjun kuntopolkuihin luonnollisesti." arvioi Pohjola hankkeen vaikutuksia. LC Varpaisjärvi palkittiin Pohjois-Savon Urheilugaalassa Lapinlahden Vuoden liikuttajana.

Kuvat: Lions Club Varpaisjärvi ry

HANKE-ESIMERKKEJÄ

Alueen elinkeinoja vahvistanut yritys: Maatalouspalvelu M. Kaikkonen, Kiuruvesi.

Skandinavian ensimmäinen sorkkahoitoteline jonokarsinalla tukee eläinten hyvinvointia ja edistää työturvallisuutta

Ylä-Savossa maatalous on yksi kärkitoimialoista ja seutu on maan suurimpien maidon- ja naudanlihantuottajien joukossa. Sorkkanhoito on tärkeä palvelu eläintiloille eläinten hyvinvoinnin ja tuotoksen kannalta. Se on merkittävä eläintiloja tukeva palvelu, jonka resurssit lähipalveluna tulee turvata myös huoltovarmuuden näkökulmasta. Työ on fyysisesti kuormittavaa, jota kuitenkin voidaan helpottaa nykyaikaisella laitteistolla huomioiden myös eläinten hyvinvointi.

Maatalouspalvelu M. Kaikkonen työllistää yrittäjäpariskunta Marko ja Milla Kaikkosen. Kiuruvedellä sijaitseva yritys liikkuu palvelujen tuottajana laajasti omassa ja lähimaakunnissa. Pitkä yrittäjäkokemus on tuonut uskollisen asiakaskunnan, ja kalenterissa töitä on merkitty vuodeksi eteenpäin. Yrittäjät kertovat Leader-investointituella olleen valtava merkitys, sillä tuki mahdollistaa sopivan laitteen ja lisävarusteiden hankinnan. Tuen määrä on 40 prosenttia, mikä on erittäin merkittävä lähes 80 000 euron hankkeessa. Kaikkoset ovat aikaisemmin saaneet tukea sorkkahoitolaitteen pesuhallin rakentamiseen.

Uuden laitteen hankintaa on pohjustettu tutustumalla sorkkanhoitoon Euroopassa. Laitteen valmistajan kanssa on suunniteltu loppuelämän laitetta pari vuotta. Uusi laite tulee olemaan rosterista, jolloin sen puhtaanapito on helppoa. Espanjasta hankittava laite on ainoa laatuaan Skandinaviassa, sillä kyseessä on yhdistelmälaite, joka sisältää sorkkahoitotelineen yhdistettynä jonokarsinaan. Valmistajan kanssa sovittu demopäivä laitteen saapuessa Kiuruvedelle, jotta tieto leviää tekijäkuntaan.

Hanke toteuttaa Ylä-Savon Veturin kehittämisstrategian painopistettä 2 Menestyvä ja uudistuva yrittäjä, tavoitetta alueen yrittäjyyden ja elinkeinojen edellytysten parantaminen erityisesti harvaan asutulla ja ydinmaaseudulla.

Kuvat: Maatalouspalvelu M. Kaikkonen

KEHITTÄMISYHDISTYS YLÄ-SAVON VETURI VUOSI 2025

LEADER

Ylä-Savon

Veturi

TOIMINTA-ALUEEMME

- Iisalmi
- Keitele
- Kiuruvesi
- Lapinlahti
- Pielavesi
- Sonkajärvi
- Vieremä

Asukkaita 49 569

HALLITUKSEMME

- 9 (+ 9) = 18 hlöä
- 54 v keski-ikä
- 79 % naisia 21 % miehiä
- 7 kokousta
- 90 % osallistumisaktiivisuus
- 3,3 / 4 tyytyväisyys hallituksen itsearvioinnissa

YLEISTÄ TOTEUMASTA

- **1,394milj.€** myöntövaltuus
- **1,187milj.€** sidottiin hallituksen päätöksillä
- **1,765milj.€** hankkeiden kokonaiskustannukset
- **85 hakemusta** hallituksessa
- **66 puollettiin** rahoitusta
- **32 yrityshanketta**
- **34 yleishyödyllistä hanketta**

JÄSENUMME

- Jäseniä 175
 - 109 organisaatiota
 - 66 henkilöjäsentä
- Sääntömääräiset kokoukset 2 kpl
 - keskimäärin 14 osallistujaa

HANKKEIDEN TULOSTAVOITTEITA

- 14 uutta palvelua
- 14 uutta työpaikkaa
- 13 kokoontumistiloihin kohdistuvaa parannusta ja kehittämistoimenpidettä
- 17 harrastustoimintaa kehittävää toimenpidettä
- 3 luonto- ja kulttuurimatkailua kehittävää toimenpidettä

NUORISO-LEADER TOIMINTA

- 12 vaikuttajanuorta
 - keski-ikä 17,5 vuotta
- 9 kpl tilaisuuksia (2 ennen YheS-hanketta)
- 361 hlöä tavoitettu tilaisuuksissa (+124 ennen YheS)
- 17 kpl nuoriso-Leader-hankkeita
 - kokouksia 6
- 6 664 € Nuoriso-Leader tukea
- EU<3 Nuoret-työpaja todistus
- Tulevaisuuskävely - Kiuruvesi

NÄKYVYYTEMME

- 78 kpl maininnat mediassa
- 9 972 kotisivukävijää
- 935 Facebook-seuraajaa
- 719 Instagram-seuraajaa

LEADER-TUKI PAINOPISTEITTÄIN

- Luovat ja toimivat yhteisöt 709 701 €
- Menestyvä ja uudistuva yrittäjyys 231 160 €
- Osaavat ja osallistuvat nuoret 246 311 €

LEADER-TOIMINTAA LUKUINA

- **266** rahoitusneuvontaa, **+30 % kasvu**
- **68 %** uusia hakijoita

ELY-KESKUKSEN PÄÄTÖKSEN SAANEET 2025

- 77 tukipäätöstä
- 74 eri tuensaajaa
- 1 milj.€ tukea
- 3 älykäs kylä-hanketta
- 1 tiedonvälityshanke
- 1 yhteistyöhanke
- 17 pienhanketta
- 7 maaseudun toimintaympäristön kehittämisen investointihanketta
- 1 yleishyödyllinen ilmastoinvestointi
- 14 yrityksen investointihanketta
- 5 yrityksen käynnistystukea
- 10 yrityksen kehittämistukea

KEHITTÄMISYHDISTYS YLÄ-SAVON VETURI RY

Antinkatu 10, 74120 IISALMI

Tavoitat meidät parhaiten puhelimitse tai sähköpostilla.

p. 040 760 7173, toiminnanjohtaja Minna Partanen

p. 040 567 2760, hankeneuvoja Sanna Rönkkö

p. 040 190 5653, nuorisoaktivaattori Iida Kainulainen

Puheenjohtaja Jukka Mulari p. 040 637 3873

Ylä-Savon Veturi

ylasavonveturi
nuorisoleader_ylasavo

www.ylasavonveturi.fi

www.maaseutu.fi/alueet/pohjois-savo/

www.maaseutu.fi

info@ylasavonveturi.fi tai etunimi.sukunimi@ylasavonveturi.fi

*Ylpeästi
yläsavolainen*

